

mültecilerin çilesi bitmiyor misafirhane mi, işkencehane mi?

Av. ANIT BABA

Sonunda oldu. İnsanlık dışı şartlarda, havalandırma, temizlik, yeterli gıda gibi en temel olanaklardan yoksun şekilde balık istifi tutulan ve bu da yetmezmiş gibi sürekli işkenceye tabi tutulan, İstanbul Kumkapı'da İl Emniyet Müdürlüğü'ne ait Yabancı Şube Müdürlüğü Misafirhanesi'nde kalan yabancı uyruklu 786 kişi 13.10.2008 günü isyan çıkardı.

Eylemciler, yaktıkları battaniyelerden kırdıkları güvenlik kameralarına kadar ellerine geçen her şeyi sokağa attı ve kaldıkları odaların kapılarının arkasına barikat kurup polisleri içeri almadı. Afganistan'dan Burma'ya kadar yüzlerce eylemciden bilenler Türkçe, bilmeyenler kendi dilinde derdini bağırarak anlatmaya başladı. Bazıları da Arapça, İngilizce ve Türkçe yazdıkları notları okumaları için basın mensuplarının önüne attı. İsyancılar, aylarca boş yere tutulduklarını ve bu sürede işkence gördüklerini, aç bıraktıklarını söyledi. Suçlu olmadıklarını belirten isyancılar, serbest bırakılmak istediklerini söyledi, hep bir ağızdan Türkçe olarak "Burası misafirhane değil, cezaevi" diye bağırıldı.

İsyancıların arasında misafirhanede bir aydan bir yıla kadar kalanlar bulunuyor ve bu durum ülkeler arasındaki prosedürden kaynaklanıyor. Türkiye'de konsoloslukta bulunan ülkelerin vatandaşları işlerini kolaylıkla hallediyor. İşlem yapılan kişilerin kimlikleri konsolosluka bildiriliyor. Konsolosluk da en kısa zamanda vatandaşlarını ülkesine geri göndermeye çalışıyor. Ancak konsoloslukta bulunmayan ülkelerin vatandaşlarının durumu ise tam bir çıkmaz haline geliyor.

Dayak ve işkencenin sıradanlaştığı, hapis hayatı yaşanan İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne Bağlı Yabancılar Misafirhanesi'nde geçen yıl Polonya uyruklu bir kişi intihar etmişti. Güvenlik kamerasıyla 24 saat kontrol edilen Darivisz Witek'in kendini çarşafı asmış olduğunu polis tam sekiz saat sonra fark etmişti.

Bu arada basına açıklama yapan mülteci hakları alanında çalışan örgütler, İçişleri Bakanlığının polislerin denetimine verdiği "yabancı misafirhaneleri"ne ulaşamadıklarını; burada özgürlüğünden alıkonan insanlara hukuki ve insani yardım götürmelerinin engellendiğini açıkladılar. Buna Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) de dahil. BMMYK Sözcüsü Çorabatır, "Kumkapı'ya da, diğer

'misafirhane' denen yerlere de giremiyoruz. Son bir yıldır sorun var. Oysa o insanlarla görüşmemiz sığınma taleplerini almamız gerek"; Helsinki Yurttaşlar Derneği'nden Özlem Dalkıran "Yardım etmek istediğimizde reddediyoruz" dedi.

Dalkıran ayrıca "Devlet bu insanları yakalayıp kendi gözetimi altına alıyor. Asgari insani yaşama koşullarını sağlaması gerekiyor. Herkese uyunabilecek yatak, besleyiciliği olan gıda, sağlık hizmetlerine erişim, dış dünyayla iletişim sağlanmalı. Paraları varsa telefon edebiliyorlar. Ama böyle bir isyandan sonra bu hakları da ellerinden alınabiliyor" dedi.

Geçtiğimiz yaz aylarında Kırklareli Gaziosmanpaşa Mülteci Kabul Ve Barındırma merkezindeki mülteciler de yaşam koşullarının ağırlığı ve işkence iddiaları nedeniyle ayaklanmış, olaylarda isyanın başını çeken bir mülteci polis tarafından vurularak öldürülmüştü. Yine aynı kampta biri 14 yaşında çocuk olmak üzere 5 İranlı haftalarca açlık grevi yaparak seslerini duyurmaya çalışmışlardı.

En son olarak 22 Afganlı mültecinin zorla ve hukuk dışı şekilde Van ilinden İran'a sınır dışı edilmeleri konuya duyarlı İnsan Hakları kuruluşlarınca protesto edilmişti.

yüzbin işçi, birlikte hareket ederse

Yaklaşık 100 bin işçiyi ilgilendiren TİS görüşmelerindeki uyuşmazlıkta, sosyal yardımlardaki ücretlerin düşürülmesinden daha çok esneklik konusunda işverenin geri adım atmaması, kriz, piyasa koşulları vb. bahaneler uyduran patronların gerçek niyetlerini açığa çıkarıyor.

Metal iş kolunda 12 Ağustos da başlayan 2008-2010 toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 10 ekimde uyuşmazlıkla sonuçlandı. Dünyada yaşanan ekonomik dalgalanmayı fırsat bilen MESS (Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası) metal işçilerinin karşısına Enflasyon oranında bir ücret artışının yanı sıra esnek çalışma şartlarında yapılacak düzenleme ile işçilerinin genel anlamda ücretlerini aşağı çekecek bir taleple çıktı.

Metal iş kolu ağır çalışma koşullarının ve iş kapasitesinin yüksek olduğu bir sektör. Ama aynı zamanda işverenlere devlet tarafından prim, istihdam adı altında teşvik verilmesine ve 2004 yılından itibaren şirketlerin karlılığının artmasına rağmen, işçi emeğinin en fazla sömürüldüğü bir sektör.

Metal iş kolunda örgütlü bulunan sendikalar arasında adı Ergenekon'la anılan Türk metal iş başkanı Mustafa Özbek ve Türk metal işin TİS sürecinde MESS ile ittifak yaparak TİS sürecini provoke etmesine rağmen Birleşik Metal-İş'in ısrarlı duruşuna karşı 8 ekimde uyuşmazlığa gitmesi ve neden uyuşmazlığa gittiğine dair herhangi bir açıklama yapmaması da sürece dair olumsuzluklardan biri.

Birleşik metal iş ise bu sürece eylemlerle karşılık vereceğini ve MESS dayatmalarını kabul etmeyeceğini yaptığı basın toplantısında açıkladı. Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Başkanı Adnan

Serdaroğlu ise 10 Ekim tarihinde açıkladıkları uyumsuzluk süreci için MESS'in işçilerin yaşam ve çalışma koşullarını kötüleştirmeye yönelik hazırlıklarına karşı çıkma zamanı dedi. Serdaroğlu metal işkolunda yaşanan üretim, karlılık ve istihdam artışının kaynağının metal işçileri olduğunu belirterek başladığı açıklamasında metal işçilerinin bu büyümeden pay alamadıkları, aksine gün geçtikçe yoksullaştıklarını ifade etti.

MESS'in tekliflerinin arasında 2003 den beri uygulamaya konulan ama metal sektöründeki işçilerin direnişleri ile uygulanamayan esneklik dayatması da var. Yaklaşık 100 bin işçiyi ilgilendiren TİS görüşmelerindeki uyuşmazlıkta, sosyal yardımlardaki ücretlerin düşürülmesinden daha çok esneklik konusunda işverenin geri adım atmaması, kriz, piyasa koşulları vb. bahaneler uyduran patronların gerçek niyetlerini açığa çıkarıyor.

Birleşik Metal-İş'in süreci eylemlerle örgütlediği bu dönemde TİS görüşmelerini ilgilendiren 100 bin işçinin ortak hareket etmesi, krizin bedelini işçilere ödemeye çalışanlara karşı bedel ödetme yönünde önemli bir adım olacaktır.

Birleşik Metal-İş Eylem Planı;

o 17 Ekim Cuma gününden başlayarak ve toplu iş sözleşmesi imzalanıncaya kadar her Cuma günü sabah servislerden inerek protesto yürüyüşleri yapılacaktır.

o 27 Ekim Pazartesi gününden başlayarak, toplu iş sözleşmesi sonuçlanıncaya kadar fazla mesailere kalınmayacaktır.

o MESS'in işçileri tahrik eden teklifinin yaratmış olduğu öfke kaçınılmaz olarak üretim miktarlarına yansiyacak, çalışma barışı zedelenecektir.

o Tüm bölgelerde afişleme çalışmaları yapılacak ve metal işçileri ortak mücadeleye çağrılacaktır.

o Sözleşme kapsamındaki işyerlerinin bulunduğu bölgelerde gazete ilanları ve basın toplantılarıyla kamuoyu ve metal işçileri bilgilendirilecektir.

o Metal işçileri tepkilerini işyerlerinde ve sokaklarda yakalarına taktıkları rozetlerle açığa vuracaklardır.

o İşyerlerimizdeki üyelerimizle düzenli aralıklarla, işyeri toplantıları yapılacak, grev komiteleri oluşturulacaktır.

o Metal işçisinin gerçeği tüm bölgelerde anlatılacaktır.

o Krizi fırsat bilerek kötü niyetli yaklaşımla yapılacak işçi çıkarmaları ve esnek çalışmaya karşı kararlı direnişler ortaya konacaktır.

o Gebze, Bursa ve İstanbul bölgelerinde kapalı salon toplantıları yapılacaktır.

o Sorunun duyurulması gereken en uygun alanlarda, kitlesel protesto gösterileri düzenlenecektir.

o İletişim araçları kullanılarak, sermayedar sınıf ve örgütleri metal işçilerinin taleplerine duyarlı olmaya çağrılacaktır.